

IZ NAŠE DNEVNE KULTURE

Preporod, godišnjak uredio P. M. Petrović. Izdalo »Narodno delo«, 1950.

V članku P. Bulata Jugoslavenski književni jezik čitamo po ugotovitvi dveih eventualnosti, da ali Srbi opuste cirilico in prevzamejo latinico, Hrvatje pa sprejmejo namesto ijekavščine ekavščino (Skerlićev predlog), ali pa da Hrvatje opuste latinico in sprejmejo cirilico, Srbi pa namesto ekavščine prevzamejo ijekavščino, doslovno tole: »Medjutim, kad uzmemo ili srpski ili hrvatski ili ček fuzionisani srpskohrvatski s jedne a slovenački s druge strane, ne dobijamo rezultat takvog izmirenja, pošto slovenački književni jezik bazira na južnoslovenskom kajkavskom narečju koje, pored sve svoje sličnosti i najuže srodnosti sa štokavskim narečjem, ima svoju

delimično zasebnu gramatičku strukturu, kao što, recimo, ima svoju delimično zasebnu gramatičku strukturu i naš čakavski dijalekat. Ovde drugog izlaza i rešenja ne bi bilo, nego da se današnji slovenački književni jezik uputi tihoj i postepenoj likvidaciji a da se, u smislu istaknutog principa stapanja, pozitivne vrednote koje je taj naš dijalekat u toku svoga samostalnog života kao književni jezik stekao i namakao — mislim na jezično blago, ukoliko je dobro, za štokavštinu novo i za nju lako primenljivo — prenese u zajedničku riznicu — u jugoslovenski vokabular, i da se on tako pretopi u **jugoslavenski književni jezik**, recimo, **Skalićeva tipa**.«

V notici o dr. Petru Bulatu na zadnji strani zbornika pa čitamo dalje: »Sada radi na Rečniku srpsko-hrvatsko-slovenačkom, koji sprema Narodno Delo.«

PREJELI SMO V OCENO

Zdravniški vestnik. Strokovno glasilo zdravništva v Sloveniji. Izdaja Slovensko zdravniško društvo, I. I. št. 7—8. (Prispevki: dr. V. Mešol, dr. R. Blumauer, dr. L. Šavnik, dr. Fr. Minaš, dr. Fr. Debevec, dr. Fr. Goestl, dr. B. Škerlj, dr. I. Vrtovec, dr. Fr. Derganc.)

Narodna starina, zv. 17. Urejuje dr. Jos. Matasović, Zagreb. (Iz vsebine: Gjuro Szabó: O starom misnom ruhu u našim crkvama. — Gj. Szabó: O crkvenim zgradama i crkvenom uredaju. — M. Markovac: Ograde. — N. Radojčić: Plaštanica u manastiru Pakri.)

Ivan Tavčar: *Streghe e demoni* (Cronaca di Visoko). Traduzione dallo sloveno di Umberto Urbani. Trieste, Libreria internazionale Treves, 1929.

Risto Ratković: *Zoraj. Tragedija* (cir.). Grafički institut »Narodna misao« a. d., Beograd, 1929.

Ranko Mladenović: *Dramatske gatke*. I. Singjari. — II. Daća. III. Grivna. (Cir.). S. B. Cvijanović, Beograd, 1926 in 1929.

Knjige Cankarjeve družbe za l. 1950:

1. *Koledar C. D.* za l. 1950.

2. Dragotin Lončar: *Kako je nastalo današnje delavstvo in njegovo gibanje*. — Filip Urahtnik: *Prebivalstvo in gospodarstvo Slovenije*.

3. Jack London: *Mož z brazgotino in druge novele*. Priredil Tone Seliškar.

4. Angelo Cerkvenc: *Daj nam danes naš osakdanji kruh*. Povest.

Milica Mironova: *Snežana*. Bajka u 5 činove, napisana po Grimu. Sarajevo, »Cvijeta Zuzorić«, 1950.

Knjige »Družbe sv. Mohorja« v Celju za l. 1950:

1. *Koledar Dr. sv. M.* za l. 1950.

2. Dr. Jos. Mal: *Zgodovina slovenskega naroda. Najnovejša doba. II. Doba političnega jerobstva* (1815—1848).

3. *Življenje svetnikov*, 6. snopič. II. del (april, maj in junij).

4. Ivan Zorec: *Domačija ob Temenici*. Slovenskih večernic 82. zv.

5. Dr. Janez Ev. Krek: *Izbrani spisi*. II. zv. Prvih pet let javnega dela (1892—1897), 2. snopič: Članki in govori. Uredil Ivan Dolenc.

6. Dr. Aleš Ušeničnik: *Knjiga o življenju*. Nova izdaja.

7. Dr. Anton Jehart: *Iz Kaire v Bagdad*, 3. in 4. del.

8. V. Riha-F. Bradač: *Palček*.

9. Slavko Savinšek: *Grče*. Povest.

10. Janez Pristov, D. J.: *Prespeo Srce Jezusovo* kralj in središče vseh src. 2. popravljen izdaja. Molitvenik.

Slovenski tisk, 1950, št. 5. Izd. Zveza faktorjev za Slovenijo v Ljubljani. (Iz vsebine: M. Ambrožič, Ali so slovenski tiski dragi? — A. Sovrè, Šest resnic o tujkah. — J. Čemažar, O različnih tehnikah tiska in njihovih posebnostih. — J. Šlebinger, Slovenska bibliografija za l. 1929.

Slavoj Dimnik: *Ročni šolski zemljevid Dravske banovine* in obmejnega slovenskega ozemlja.

Mesečnik Žika. Izdaja Pražarna žika, Ljubljana-Vič.

M. Šnuderl: *Človek iz samoté*. Novele. Tiskovna založba, Maribor, 1929.

Heinrich Federer: *Von Heiligen, Räubern und von der Gerechtigkeit*. 1929. Herder et Co. m. b. H. Freiburg i. Br. Mit 10 Bildern in Tiefdruck. Str. 182. Ljub znanec, popotnik v duhu legende in italskega nastroja. Knjiga je pač že nekakšno paberkovanje, bolj medla in manj topla mimo podobnih Federerjevih, sicer pa priporočljiva za branje pri duhovnih vajah in v dijaških refektorijih.

Knjige Goriške Mohorjeve družbe za l. 1929:

1. *Koledar G. M. D.* za l. 1950.

2. Ivan Trinko: *Naši paglavci*. Črtice in slike iz beneško-slovenskega pogorja. Ilustriral Fr. Goršč.